

Tafsiira Suuratu Ar-Ruum-Kutaa 16

Description

Namni Qurâ€™aana dhageefate itti fayyadamuu nama amane ykn amanuuf qophii taâ€™e qofaadha.

﴿فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الْدُّعَاءَ إِذَا وَلَوْا مُدْبِرِينَ ﴾
 ٥٦
 وَمَا أَنْتَ بِهِدٍ لِّلنَّاسِ عَنْ ضَلَالِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا
 فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴾
 ٥٧

â€œDhugumatti, ati duâ€™aa hin dhageesistu, duudawanis yeroo garagalanii of duuba deebiâ€™an waamicha hin dhageesistu. Ati jaamawanis jallinna isaanii irraa kan qajeelchutu miti. Ati namoota aayaata Keenyatti amanan malee hin dhageessiftu. Kanaafu, isaan [Rabbiif] ajajamtoota.â€ Suuratu Ar-Ruum 30:52-53

Yaa nama gara haqaatti waamu! Nama qalbiin isaa duute yookiin haqa dhageefachuu irraa gurra ofii cufate hin dhageesistu. Mushrikoonni kunniin waan amanu didaniif hin gaddin. Isaan akka namoota gurraan duudaa fi duâ€™anii homaa hin dhageenyeti. Osoo si bira jiraataniyyu homaa hin hubatan. Osoo sirraa garagalanii duubatti deebiâ€™ani hoo haalli akkam taâ€™inna laata?

Ammas, namoota Rabbiin karaa qajeelinnaa irraa jaamse qajeelchu hin dandeessu. Nama aayata Keenyatti amanuu malee dhageetti faaydaa qabu hin dhageesistu. Isaan ajaja Rabbiitiif kan gadi jedhanii fi bulaniidha.[\[1\]](#)

Aayah tana keessatti duudan, duâ€™aa fi jaamaan fakkeenya kaafirotaaf dhiyefameedha. â€œKaafiroota keessa namoota shirkii keessatti garmalee taran, wanta shirkii kana faallessuutti hin amannee, Qurâ€™aanni fi waamichi gara haqaa dhiibbaa isaan irratti hin finnetu jira. Kunniin akka namoota duâ€™aniiti. Akkuma namoonni duâ€™an waa dhagayanii hubachuu hin dandeenye, namoonni kunniinis Qurâ€™aanaa fi ergaa Islaamaa dhagayanii hin hubatan. Kunniin warra kufrii fi shirkii keessatti taranii qalbiin isaan guutumatti duutedha.

â€œAmmas kaafiroota keessa namoota Qurâ€™aana dhageefachuu irraa garagalantu jira. Isaan warra, â€œGurra keenya keessa duudummaati jiraâ€ jedhaniidha. Ammas ni jedhu, â€œQurâ€™aana kana hin dhageefatinaa, akka injifattaniif yommuu [dubbifamuu] wacaa.â€ (Suuratu Fussilat 41:26) Kunniin warra hoggantoota kaafirotaa fi dhimma isaanii qindeessaniidha. Yoo Qurâ€™aanatti gurra kennanii dhageefatan, miira isaanii ni tooâ€™ataa sodaatu. Kanaafi, isa dhageefachu irraa ni fagaatu. Kunniin akka namoota duudaati.

âœ•Ammas, kaafiroota keessaa namoota hoggantootaa fi abbooti isaanii hordofanii fi faana isaanii dhayantu jira. Kanaafu, hubannoonaanisaanii wanta sirrii irraa ni jallate. Isaan Qurâ€™aana ni dhagayuu garuu hojji irra oolchu hin dandaâ€™an [2] Isaan warra yommuu â€œwanta Rabbiin buuse hordofaâ€¢ jedhaman, â€œLakki, nuti wanta abbooti keenya irratti arganne hordofna.â€¢ jedhaniidha. [3] Isaan kuni akka namoota jaamaati. Akkuma namni jaamaan nama isa qajeelchu yoo hin argatin karaa keessatti raataâ€™u, namoonni kunniinis jallinna isaanii keessatti raataâ€™u. Kanaafu, yoo Rabbiin isaan hin qajeelchin ati jallinna isaanii keessaa isaan baasun isaan qajeelchu hin dandeessu.

â€œAti namoota aayaata Keenyatti amanan malee hin dhageessiftu. Kanaafu, isaan [Rabbiif] ajajamtoota.â€¢

Kana jechuun dhageetti dhagahaan itti fayyadamu fi hubatu hin dhageesistu namoota aayaata keenyatti amanan ykn amanuuf qophii taâ€™an malee. Sababni isaas, namni aayaata Rabbiitti amanu, yommuu kitaaba Rabbii dhagayuu, itti xinxalla, ni hubata, ni qabata. Wanta keessa jirutti ni hojjata, daangaalee Rabbiin isa keessatti kaaâ€™e darbuu irraa of quasata. Kuni nama dhageetti faayda qabu dhageefatuudha. [4] â€œKanaafu, isaan [Rabbiif] ajajamtoota.â€¢ Kana jechuun iimaana isaanii irratti hundaaâ€™e isaan Muslimoota (ajajamtootaa (warra ajaja Rabbiitiif masakamaniidha)). Sababni isaas, akkuma iimaanni (amanuun) guutuu taâ€™uun, masakamuun (ajajamuun) guutuu taâ€™a. Akkuma namni iimaanaan cimaa taâ€™uun, ajajamuunis cimaa taâ€™a. Kanaafi, iimaanni (amanuun) akka ajajaman nama taasisa. Muâ€™minni (namni dhugaan amane) hundi Muslima. Garuu Muslimni hundi muâ€™mina miti. Tarii namni gubbaadhaa ajajamaa taâ€™uu dandaâ€™a, garuu qalbiin isaa kufrii irratti tan maramte taâ€™uu dandeessi. Kuni munaafiqa. Rabbiin kanarrraa nu haa eegu. Muâ€™minni immooakkana miti. Qalbiidhaan kan amanee fi gubbaadhaan kan ajajamuudha. Kanaafu, namoonni haalota sadiin kanniin keessaa hin bahan:

-Nama alaa fi keessaan kafare. Kuni kaafira kufrii isaa ifatti labseedha.

-Nama alaa fi keessaan amanee. Kuni muâ€™mina

-Nama gubbaadhaan amanee keessaan hin amanneedha. Kuni munaafiqa. [5]

Mu'mina	Munaafiqa	Kaafira
<ul style="list-style-type: none"> • Qalbiin arkaana iimaanatti kan amane • Qaaman wanta itti ajajame kan hojjatu fi wanta irraa dhoowwame kan dhiisu 	<ul style="list-style-type: none"> • Qalbiin arkaana iimaanatti kan hin amanne • Qaamaan na argaaf ykn faayda addunyaa argachuuf ykn miidhaa ofirraa deebisuuf wanta Rabbiin itti ajaje ni hojjata. 	<ul style="list-style-type: none"> • Qalbiin arkaana iimaanatti kan hin amanne. • Gooftaa isa uumeef kan hin ajajamnee fi kufrii ifatti kan labse.

Kitaabban Wabii:

- [1] Tafsiir Muyassar-410
- [2] Tafsiir Tahriir wa tanwiir-21/126
- [3] Suuratu Luqmaan 31:21
- [4] Tafsiir Xabarii-18/525
- [5] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ar-Ruum, fuula-332-334

Date Created

September 25, 2020

Author

admin